UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

De oratione & horis canonicis. cap. xxxi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

Visual Library

De oratione & horis canonicis.
CAP. XXXI.

PHILOMA. Audisti ne aliquãdo qualia Lutherus in concionibus publicis de oratione effutierit?

ORTHO. Nunquam, Sed tu narra si quid habes memorabile.

PHILOM. Frequenter cùm inter loquendum efferuesceret Lutherus ait. Quid orare? Quid orare? Orando parum efficies coram Deo, ad hoc citabat verba Christi Math. 6. & 23. vbi Dominus reprobat orationes Pharisæorum. Et Ioan. 4. vbi Samaritanorum orationem reprehendit. Et illud psal. Oratio eorum fiat illis in peccatum, hic clamabat septem horas canonicas non magis Deo gratas quàm asinum rudere, vel infantem vagire, hic reiecit laicorum consuetas preces, hic nihil esse boni in cunctis libellis precatorijs, hic nulla recipienda erat oratio pręterquàm pater noster. Quàmuis & ea oratio cum cęteris in dissuetudinem abierit. Hic breuis debuit esse oratio, si omnino orandũ est quia Deus oris preces non curat, hæc impingit ei Vvicelius. Clamauit etiam in publica concione Erfordiæ. Vnus peregrinatur, alter ieiunat aut orat &cæ. Eiusmodi opera nihil prorsus sunt

quæ

quæ funditùs destrui oportet.

ORTHO. Hoc vnum spectasse videtur Lutherus vt ecclesiasticos ritus ac sacra omnia labefactet, populoq; persuasum habeat sacerdotes & monachos genus esse iners ac inutile. Vtinã potius huc intendisset neruos suos, vt diuina cũ maiori exoluerentur reuerẽtia & maturitate: vt preces nostras puriores corã Deo effunderemus, cum maiori ardore & alacritate. Quod si fecisset nemo non fassurus esset Lutherum de christiana religione quàm optime meritum. Sed eum religionem suppeditantẽ ac sacras ceremonias dilaniantem quis æquo feret animo? Istud non est mederi aut opem ferre ecclesiæ nutanti, sed potius extinguere & pessundare. Nullam puto esse gentem tam barbaram quæ non oret, quę non habeat peculiares ac certas quasdã preces. Precantur idola sua pagani ac suppliciter veneran tur. Idẽ faciunt Iudęi, Dei veri cultores, suis sacrificijs legalibus. Et christianis non licebit quod licet Turcis idololatris ac Iudęis? Toti nãq; à Deo pẽdemus indigi illius auxiliatricis gratiæ. Nõ enim teste Paulo sufficiẽtes sumus cogitare aliquid à nobis. Quid ergo de opere dicemus? Cum enim ignoremus quid agere debeamus, hoc solum residui habemus vt oculos nostros dirigamus ad te ait Iosaphat.

2. Cor. 3.

2. Para. 20.

Ille igitur ardentibus precibus inuocãdus, puris obsequijs colendus, efficacibus desiderijs nobis est exoptandus. Moyse supplicante vicit Iosue Amalachitas. Hester & Iudith prauijs orationibus populum à morte liberant. Post supplicem orationẽ victoria potiti sunt Machabæi. Aaron stans inter mortuos & viuentes plagam oratione & sacrificio depulit. Porrò Christus ipse oratiõem qua patrem interpellaremus docuit. Et fiduciam impetrationis insinuauit dicens. Petite & accipietis. Quærite & inuenietis, pulsate & dabitur vobis. Et Iacobus ait. Si quis vestrum indiget sapiẽtia, postulet à Deo, qui dat omnibus affluenter & non improperat, & dabitur ei. Vide quàm alijs sint dissimiles Lutherani, qui soli reijciunt orationes tam communes quàm priuatas. Quòd vero obijciat Lutherus aliquorum preces domino displicuisse, hoc non erat propter ipsas preces, sed quia non debitè aut dignè supplicabant. Dicit enim Iacobus, Petitis & non accipitis eo quòd malè petatis.

Exo. 17.
Hester. 4.
Iudith. 9.
2. Mac. 4. 7
Nume. 16.
Matth. 6.
Matth. 7.
Iaco. 1.
Iaco. 4.

PHILOMATHES Non displicet Luthero aut suis oratio dominica ab ipso Christo prodita, incertas verò preculas libellosque precatorios reijciunt atque negligunt.

ORTHODOXVS Angelus Raphael Thobiæ ait. Bona est oratio cum ieiunio. Anna vi

Thob. 12.

dua

dua commendatur in euangelio, quòd nõ re- Luc. 2.
cedebat de templo, ieiunijs & obsecrationi-
bus seruiens nocte ac die. Nunquid hi aut pri
mores patres orantes orationem dominicam
recitabant quam Christus nondum ediderat?
Non igitur opus est certas orationes præscri-
bere, vt ab his discedere nephas sit. Precabi-
tur quisque vti spiritus ei suggesserit. Porrò
tam breues factæ sunt Lutheranorũ preces,
vt sint paucissimi qui vel semel in hebdoma-
da ad precandum accedant, immo tam ra-
ra est quibusdam supplicatio, vt iam etiam o-
ratio dominica abierit in obliuionem, perin-
de acsi christiani esse desierint.

PHILOMATHES Mirè sibi placet Lu-
therus quòd doctrina tam auidè à quibusdam
imbibita sit sacerdotibus & monachis, quòd
pulchrè didicerint omittere & neglectui ha-
bere horas canonicas. Nam Dominus ait in
oratione. Nolite multum loqui sicut ethnici matth. 6.
faciunt. Putant enim quòd in multiloquio
suo exaudiantur.

ORTHODOXVS Non reprehendit Chri
stus prolixam orationem. Nam & ipse factus Luc. 22.
in agonia prolixius orauit. Sed eos qui proli
xè orant voce, cor autem eorum longè est à
Deo. Qui dant sine mente sonum. Nam
continuę & frequentes preces Deo sunt ac-

ceptissimæ modò ab ardenti proficiscãtur desiderio, quod declarant scripturæ varia testimonia. Septies inquit Dauid laudem dixi tibi in die, Anna prophetissa commẽdatur quia non discedebat à templo, nocte ac die orationibus vacans. Ibant quoque apostoli in templum ad horam orationis nonam. Et Petrus ascendit in superiora domus, vt oraret circa horam sextam, De Cornelio ibidem dicitur quòd orationes eius & eleemosynę ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. Et Paulus ait, sine intermissione orate. Et Saluator, oportet semper orare & non deficere.

Luc. 2.
Act. 3.
Act. 10.
1. Thess. 5.
Luc. 18.

PHILOMATHES Non intelligo quomodo semper & sine intermissione orandum sit, vt docet Paulus & Christus. Licebit ne comedere aut dormire? Et quo pacto tunc orabit?

ORTHODOXVS Huic respondit quidam patrum olim, Eleemosynam do inquit, & illa me comedente aut dormiente orat pro me, iuxta illud, Cõclude eleemosynam in sinu pauperis & illa orat pro vobis. Ob hoc principes opulenti erexere collegia, struxere cœnobia, multimodis impensis, vt ipsis seculi negocijs ac prophanis deditis monachi & sacerdotes pro eis apud dominum intercedant ac ipsum laudent. Sic filijs inter se conuiuantibus Iob sacrificium obtulit & sanctificabat

Eccle. 19
Iob. 1.

bat eos: dicebat enim, Ne fortè peccauerint filij mei &cę. At Lutherani cupiũt exilio dãnatas diuinas laudes, precesq; supplices, vt sęuiat in nos vindex ira Dei, quæ supplici pre= ce restringi consueuit. Ezech. 22.

Doctrina Lutheri sepultas hæreses resuscitauit. CAP. XXXII.

PHILOMATHES Credo te reminisci quòd nuper dixeris doctrinam Lutheri virtutum eradicationem, diuini cultus ruinã, potestatis ecclesiæ exterminiũ, vitiorũ nutricem, omniũ malorũ Germaniæ facẽ & originẽ ac hęresũ veterũ instaurationẽ.

ORTHO. Dixi. Et mecũ sentient quicunq; superiores has disputationes legerint. In quibus clarè me tradidisse opinor, quantã religioni christianę iacturam Lutherus inuexerit. Quid euim docet nisi impijssima, contendẽs solam fidẽ iustificare & saluare, Deũ non curare bona nostra opera, si modo adsit fides, & tam diuitem esse hominem christianum vt nullum peccatum eum damnet, modò credat aut cogitet se baptizatum?

PHILOMATHES Quid Zuuinglio respondebis qui solos infideles malos appellat, propterea quòd operum bonorum non egeamus apud Deum sed apud homines tantum?